

La Torre Rosa (Villa Jazmines)

La urbanització d'alguns terrenys de Can Berdura o propers a la masia, s'inicià a principis del segle XIX. Els propietaris que van fer un primer intent el 1895 foren els germans Manuel i Pedro Romani, Andreu Lluís i Pere Oliva. Malauradament, el Consistori els denegà el permís.

A principis del segle XX va començar amb la urbanització de terrenys. El nucli va anar creixent progressivament, especialment durant la dècada dels anys vint, fins arribar a la Guerra Civil. Això va quedar reflectit en la proliferació de botigues i comerços de tot tipus i en la fundació el 1918 de l'*Asociación de Vecinos i Propietarios de Can Berdura*, que tenia la seu social en el local de la Societat Recreativa Instructiva El Porvenir del barri del Guinardó (C/ Capella, núm. 8), desapareguda el 1939.

Els primers habitants del nucli de Can Berdura van ser obrers de les fàbriques properes, però també hi havia comerciants, administratius i professionals liberals. La major part dels propietaris provenien d'altres indrets de la ciutat que van aprofitar els terrenys que compraven com a hort per a l'autoconsum, per fer-s'hi primer cases d'estiueig que després passaren a ser residència per a tot l'any, o bé per a construir-hi habitatges de lloguer. Els nous residents es van concentrar entre els carrers de Matanzas, Puerto Príncipe i Francesc Tàrraga.

Entre els nous habitatges hi havia Villa Jazmines, al número 22 del carrer de Francesc Tàrraga. Aquesta casa, obra de l'arquitecte Ferran Tarragó, incloïa un jardí on destacaven les palmeres i un pi marítim. Va ser edificada l'any 1920 pel seu propietari, en José Racionero Torres, el qual pertanyia a la Junta Directiva de l'*Asociación de Vecinos i Propietarios de Can Berdura*, arribant a ostentar el càrrec de tresorer. L'edifici constava de dues plantes més una torre mirador. Un projecte urbanístic municipal del 1924 per perllongar el carrer d'Espronceda va fer perillar tant la torre com part del barri que corria el risc de desaparèixer, tot i que la consolidació urbanística de la zona va acabar per descartar definitivament la proposta.

Quan els descendents del primer propietari van marxar, als anys cinquanta, l'edifici va acollir una escola d'educació primària i de comerç per a nenes, anomenada Acadèmia Pràctica. Després va albergar l'Acadèmia Fertom, un referent educatiu del barri dels anys seixanta que s'anunciava amb "amplios jardines y mucho sol". Va tancar al curs 1982-83 amb motiu de la construcció de la nova escola pública Doctor Ferran i Clua. Durant els anys de la Transició i principis dels vuitanta, l'edifici va ser puntualment emprat com a col·legi electoral quan es feien eleccions democràtiques al barri.

Posteriorment va ser adquirida per Cecilia Clavell, rehabilitada i reformada, i a partir del 1987 va passar a acollir una cocteleria anomenada Torre Rosa, pel color rosat que es va emprar per rehabilitar l'exterior de l'edifici. Tant la propietària com els seus fills Míriam, Elisabet, Jordi i Carles Reig són els qui regenten el local. La qualitat del qual ha donat fama i prestigi arreu de Barcelona fins el punt de convertir-se en un referent dels còctels i de l'oci nocturn.

Ricard Fernández i Valentí

Ricard Sas i Filella